

- 1996 - 7 ročník 1. ročník

Z literární tvorby zřakově postižených dětí:

Michal Simon (SŠI Brno)

O moudré víle

Byla jednou jedna víla. Byla to moudrá víla. Všichni ji měli rádi pro její moudrost a dobrotu.

Jednou si ji zavolal sám král té říše a povídá: "Moudrá vílo, potřebuji poradit. Sousední král mi vyhlásil válku." "I to vím a podle toho ti také poradím." řekla víla. "Uzavři se sousedním králem mír." - "A jela bys se mnou na mírová jednání do Vídně?" - "Ráda."

Druhý den jeli. Jeli dva dny a když je sousední král uviděl, řekl si: "Bude lepší, když bude mír." Uzavřeli mírovou smlouvu o klidu zbraní.

O nespokojeném sedlákovi

Byl jednou jeden sedlák. Byl to tuze nespokojený sedlák. Lidé si říkali, jak by mu jenom udělali radost-až je napadlo, že by pro něho mohli uspořádat lov.

Dobrá. Druhý den se jelo na lov. Ulovalo se dvacet koroptví, třicetpět jelenů a tři srnci.

Sedlák byl od té doby spokojený. Avšak věděl, že spokojenost nespočívá pouze v tom, kolik čeho střelí, ale také v tom, že může být zdrav a že může být s lidmi, které on má rád.

O zakletém sedlákovi

V okolí českých Budějovic se vypráví tento příběh: Byl jednou jeden starý sedlák, který byl velmi chamtivý. A jak stárnul, tak čím dál více chamtivěl. Až začal volat ďábla: "Vem' mě do pekla, nezasloužím si, abych zde žil."

Ďábel jej vyslyšel, ale řekl: "Do pekla nepůjdeš, budeš zaklet do velkého dubu. Vysvobodit tě může jen upřímná mladá dívka. Musí splnit tři úkoly a ty nebudou nijak lehké."

Dlouho se žádná dívka neodvážila, až jedna statečná dívka řekla: "Půjdu do světa." - "Dobrá," řekla matka. A dívka šla.

Došla až k Budějovicím. Když se ptala, proč to pole nikdo neobdělává, lidé říkali: "To je tak. Byl tady hospodář, ale teď je zakletý, protože byl moc chamtivý." - "A může ho někdo vysvobodit?" - "I může," řekl jeden moudrý stařec, "musel by splnit tři těžké úkoly." - "Jaký je ten první?" - "Uhlídat 30 koní." Dívka se bez meškání dala do práce a koně uhlídala.

Druhý den měla najít nejstarší strom, který by jí řekl, co dělat dál, aby sedláka vysvobodila. Když se jí i tento úkol podařil, strom jí řekl, aby našla dub, ve kterém je sedlák zaklet. I tento úkol splnila. Sedlák byl vysvobozen. Poděkoval za vysvobození a řekl: "Nikdy už takový nebudu."

A nebyl.

Léto

Léto, léto chceme mít,
co tu budeme žít
Proč léto ?

Rostou jahody, maliny,
ostružiny, květiny
Proto ta báseň o létu.

Martin Chrástský (SŠI Brno)

Přátelství

Buď šťasten kdos' našel přátelství
Buď šťasten kdos' našel pevné přátelství,
neboť tys' moudrý, tys' spravedlivý,
tys' vítěz nad vším zlým.

Jaro

Brzy přijde čas
a bude tu zas
To překrásné období,
jež naše srdce ozdobí
Ne zlobou, ne hněvem,
ale krásným úsměvem
S úsměvem, co potěší,
co pohladí na duši
Na dušičce čilé
na tvářičce milé

Májový kvíteček

Májový kvíteček
rozkvétá v pokoji

Rozkvétá pro radost
pro tvoji, pro moji

Rozkvétá, rozkvétá
smutek tvůj odlétá

Odlétá, odlétá
za hory, za doly

Odlétá, odlétá
už srdce nebolí

Štěstí

Přijde k tobě znenadání,
když ho potkáš nemáš stání.
Musíš za ním dál a dál,
abys' potom neplakal.

To štěstíčko malé

pomůže vám pane
k lásce, k lásce nečekané.

Štefan Baláž (SŠI Brno)

nebe a láska

mé prsty se dotýkaj tebe,
tvé prsty se dotýkaj mne.
já měl rád vždycky jen tebe;
ach, ty mé krásné zářivé nebe.

bylos vždy krásné, když jsem tě viděl,
krásnější bylos však když jsem tě cítil.
vždy jsem se uklidnil, přemýšlel nad sebou,
potom se sebral a spěchal za tebou.
spěchal jsem vždycky rád, však ty to víš,
jenom se objevím a ty se setmíš
ach, ty mé krásné, zářivé nebe.

já cítím, co mi říkáš,
cítím to, co mi ukazuješ,
cítím, jak trpíš, zlobíš se a svými slzami nás všechny myješ.

i když někdy zato ani nemůžem, ale přesto ti všichni rádi pomůžem.
Uděláme vše, co dovedeme, hlavně, že všichni svůj krásný a klidný život povedem.
už se těším, až přestaneš se mračit,
už se těším, jak začneš krásně zářit,
už se těším, až otevřeš své oči a uvidíš, jak rádi se kol tebe
všichni točí.

ještě bych snad dodal na konci své písni:
mám rád jen tebe,
jen ty, vyvedeš mně z tísně.
ach, ty mé krásné, zářivé nebe.

*Tato báseň je podložená hudbou na klávesy, hlas recitujícího je v mírném halu.
Takže to není báseň, ale melodram. Tento melodram pojednává o vztahu mezi lidmi
a nebem a sluncem, na něm plujícím.
Když v tom se vše změní, však to ve verších určitě poznáte.
Slunce na krásném nebi zmizí a místo něj se objeví velký mrak.
Nebe už nezáří, ale pláče. Všichni se však snaží tuto změnu odstranit a zvedají oči
proti nebi a prosí, slibují a těší se, že nebe je uslyší a smiluje se.
Vždyť láska je potřeba, ale lidi si to bohužel někdy neumí uvědomit.
A když jde do tuhého, tak si to všichni s radostí uvědomí, ale to už je pozdě.
Této lásky však je několik druhů.
Melodram sice mluví o lásce mezi lidmi a přírodou, ale zároveň i mezi lidmi, jako muž
a žena.*

Všichni, kdo čtou nebo slyší tento melodram, ať se přečtou i verše, které vás doufám povzbudí k životu.

Každý máme určitě nějaké trápení, ale to je snad normální, a proto i když se nám něco nevede nebo snad nám někdo ukřivdí či snad máme chuť někoho zmlátit a za něco se pomstít.

To ne, vždyť máme přece každý aspoň kousek svědomí, které nás popohání a uklidňuje zároveň.

No a teď ty verše.

život je bolestivý úder tvrdou pěstí, která na tebe dopadá.
s životem se musíš prát, a i když je krutý, měl bys ho mít rád.

Ondřej Najmon 15 let/Spec. škola Moravská Třebová

Cesta do Magdeburgu

V pátek ráno jsme se vydali na dalekou cestu do Magdeburgu, kde bydlí moje teta. Cestou jsme viděli mnoho zajímavého. Projížděli jsme mnoha městy, např. Hrdcem Králové, Prahou. Když jsme projížděli Terezínem, viděli jsme pevnost, kde byl za války koncentrační tábor. Cestou jsme projížděli krásnou krajinou, které se říká zahrada Čech. Dále jsme jeli přes Teplice na Cínovec. Za Teplicemi jsme brali benzín a hledali jsme restauraci. Nakonec jsme pěknou restauraci našli. Moc se nám tam líbilo, dobře tam vařili. Po obědě jsme vyjeli na Cínovec, kde je naše hranice s Německem. Zde nám členíci prohlédli pasy a pustili nás dál. V Německu jsme napřed jeli po horských úzkých silnicích. Byla zde moc krásná krajina. Pak jsme vyjeli na dálnici směrem na Magdeburg. Cestou jsme viděli velké letiště i s letadly. Při sjezdu z dálnice jsme se moc zdrželi, protože zde stála velká kolona aut. Do Magdeburgu jsme přijeli až za tmy. Nemohli jsme najít, kde teta bydlí. Nakonec se nám to povedlo. Teta, strejda, náš bratranec a sesetřenice už na nás čekali.

Můj příběh

Prázdniny v Krkonoších

Letos o prázdninách jsme byli se sestrou u babičky a dědy v Krkonoších. Děda pracuje jako správce na chatě. Chata se nachází nad Jnáskými Lázněmi u Zlaté vyhlídky. Nedaleko stojí lanovka, která vede na Černou horu. S babičkou a dědou jsme dělali mnoho výletů po horách. Jeli jsme lanovkou na Černou horu a sešli jsme do Pece pod Sněžkou. Odtud jsme se vrátili autobusem. Jeden výlet jsme udělali k prameni Labe. V Krkonoších jsme dokonce jezdili Taxíkem, bylo totiž hodně hodin a nejel žádný autobus. Někdy jsme chodili na borůvky a babička nám pak upekla buchtu. Večer jsme hráli různé hry. V Krkonoších se mi moc líbilo.

O prázdninách

O prázdninách se nám se sestrou líbilo, že jsme mohli dlouho spát. Vždycky jsme se probudili v deset hodin. Sestra šla koupit něco ke snídani. Po snídani jsme si hráli a nebo jsme se dívali na televizi. A pak nám strejda zavolal v jedenáct hodin, že pojedeme k babičce na oběd. U babičky jsme se naobědvali, a pak jsme jeli domů. Doma jsme uklízeli, umývali nádobí, vysávali. Odpoledne přišla mamka domů a byla ráda, jak jsme jí doma uklidili.

Žáci 7.třídy ZŠI v Levoči

Báseň o siedmej triede

Bola raz jedna siedma trieda,
v tej triede bola triedna pani Heda.
Tá trieda boal celkom milá,
len počúvajte, je to "sila"!

Máme sa tu všetci radi,
občas však bývajú i zvady.
Učiteľia nevedia si s nami rady,
počnú sa vám v tej zborovni radiť.

Óch, ta siedma trieda,
kde je triednou pani Heda!
Učiť sa v nej vôbec nedá,
to je hrôza, to je bieda!

"Fyziku sa mi neučia",
hovorí pán Barborič.
"Absolútne nič, nič, nič!"

"Nevedia mi chémiu,
pôjdem na psychiatriu,"
sťažuje se pán Netík.

A slovina, to je veda,
naučiť sa riadne nedá.
Podstatné a iné slová
opakujú znova, znova ...

Nuž čo s takou biednou triedou?
Len sa snimi lopotiť?
To ich radšej vyhodiť!

Pani Heda ruky spína,
na kolená si kľakína.
"Nevyhoďte moju bandu,
dajteže jej ešte šancu!"

Sľubujeme, sľubujeme,
že sa už učiť budeme,
aj fyziku, aj chémiu,
aj, aj, aj ...

Tak se končí príbeh o pani Hede
a o jej nešťastnej siedmej triede.

Michal Herceg (11 let ZŠI Levoča)
Prekvapenie

Jedného pekného letného dňa som sa zobudil o čosi skôr. Prebudilo ma silné buchnutie. Vstal som a podišiel som k oknu.

Cez okno bolo vidieť celú našu ulicu: obchody, domy, autá, ktoré sa neustále niekam ponáhľajú. Co ma však upútalo, bol muž ležiaci na ceste. Nápadne sa ponášal na uja Bernáta z vedľajšieho domu. Čo som to povedal? Domu? Veď to bola len kopa haraburdia a smetí. Bernát nemal peniaze na opravu. Teraz však tam na ulici ležalo jeho telo: nehybné, v ošúchaných šatách.

Náhľivo som zbehol dolu schodmi. Otec sa na môj dupot zobudil. Vyšiel zo svojej izby.

"Čo to tu vystrájaš?"

"Otec, otecko, poď sa pozrieť!"

Vyšli sme na ulicu. Videli sme ho tu ležať ... Už sme chceli volať doktora, keď tu zrazu - Bernát!

"Hej, čo to tu robíte tak zavčasu?" opýtal sa nás.

Ostali sme ako obarení.

"Veď... vy ste... aha!"

"Áááá," zasmial sa Bernát. "To tí boxéri. Chceli odo mňa tie staré šaty. Dali mi nové. Staré vypchali slamou, a panáka tu zabudli..."

Bolo nám vtedy z toho všetkého do smiechu.

A domnelým Bernátom sme si zakúrili v peci

1997

Darinka Ondrušová (12 let, ZŠI Levoča)

Môj prvý kuchársky pokus

Stalo sa to ani nie až tak dávno. Bolo to cez letné prázdniny. Bolo asi pol dvanástej, keď u nás zazvonil telefón a mamička mi povedala, že nám nemôže prísť dať obed. Príčina bola jednoduchá, nachádzala se v Spišskej Novej Vsi. Nech si teda niečo urobíme sami. Urobiť si niečo pod zub nebol problém. V chlebníku nás čakali nakrájané chleby, (s plynom sme sa totiž báli robiť, no maslo nám práve nebolo po chuti. Keďže bol piatok, mäso neprichádzalo do úvahy. Brat teda vyhlásil, že si urobíme rybaciú nátierku, a už aj začal listovať v kalendároch a kuchárskych knihách. Ja som bola nápadom samozrejme nadšená. Keby som len bolo vedela, ako sa to skončí! Jurko konečne našiel recept na nátierku a nahlas začal čítať: Na prípravu potrebujeme jednu konzervu sardíniok, 100 gramov masla, trochu cibule a trochu horčice. Jurko vytiahol z chladničky konzervu s rybami. A tu zrazu obrovský problém. Nikto z nás nemal ani tušenia, ako tú konzervu otvoríme. No chuť na nátierku bola veľká, a tak sme to začali zkúšať. Najprv s otváradom, no boli sme príliš slabí, a tak sa Jurko rozhodol, že si pomôže s kliešťami a kladivom. Nepochybne o tom vedeli všetci susedia. Nakoniec asi po polhodine namáhavej práce sme tú konzervu otvorili. Konečne sme sa mohli pohnúť ďalej. Potrebovali sme odvážiť 100 gramov masla. Obaja sme tušili, že toto bude ešte väčší problém ako ten prvý. A naozaj. Na kuchynskej váhe dovtedy nikto z nás nevážil, a tak nám napadlo len jedno. Zobrať maslo do spálne. Možno sa nám viac podarí odvážiť 100 gramov na osobnej váhe.

Z tej sme však zmúdreli presne tak ako z kuchynskej. Ostávali nám dve možnosti: počkať s nátierkou na rodičov, ale na to nikto nepomyslel, alebo dať do misky toľko masla, koľko bolo v tégliku. A poviem vám, byľo veru dosť. Rozhodli sme sa však pre tú druhú možnosť. S cibuľou to už išlo našťastie dobre, keby nie, možno by som sa tej nátierky vzdala.

Po pridaní horčice a perfektnom vymiešaní, ostalo nám už len nátierku ochutnať.

- Mne tam niečo chýby, Darka, - povedal Jurko.

- Aj mne tam čosi chýba, - odvetila som.

Povedala som vám, že Jurko je horčicový kráľ? Nespomínam to náhodou. Jurkovi v nátierke

chybala horčica. Tentoraz som však s Jurkom nesúhlasila. Mne sa zdalo, že horčice je v nátierke priveľa. No kým som stihla povedať, Jurko už naberal lyžicu po lyžici horčicu a dával ju do nátierky. Ale to už otvárali dvere naši rodičia, ktorí boli dosť prekvapení nátierkou, v ktorej vyše polovicu tvorila horčica. Je jasné, že ju nikto nejedol. Ani horčicovému kráľovi nechutila.

No vyslúžili sme si pochvalu. Mamička povedala, že lepšie, ako sme tú nátierku vymiešali my, by ju nevymiešala ani ona. A niečo vám poviem: už nikdy nebudem s Jurkom robiť rybaciú nátierku. Alebo sa mýlim ?

Marek Macko (13 let, ZŠI Levoča)

Biele prekvapenie

Koncom jesene, konkrétne začiatkom novembra, boli sme na päťdňovom pobyte v Demänovskej doline v Jasnej pod Chopkom. Hotel Jána Švermu je posledný, a potom sú už iba veľikánska skaliská, ktoré majú svoje pomenovania. Medzi hotelom a vrchmi je veľmi dobrý svah, ktorý končí rovinkou. Keď je snahu dosť, je to pre nás najideálnejšie miesto pre sánkovanie alebo lyžovanie.

Predtým, kým sme neodcestovali, po telefóne sme sa dozvedeli, že v Jasnej pod Chopkom nie je bielo a ani so snehom v dohľadnej dobe nerátajú. Uverili sme a sane a lyže sme so sebou nezobrali. Na druhý deň ráno sme boli milo prekvapení. Celé okolie bolo plné snehu. Cez noc skoro pol metra napadalo. Nielen my, ale aj ostatní rekreanti a turisti mali veľkú radosť. Guľovali sme sa, váľali po snehu.

Dopoludnia pred hotelom zastalo auto a šofér s pomocníkom vyložili dve úplne nové skrine zabalené do veľkých igelitových vriec. Náš pan učiteľ neváhal a požiadal pána prevádzkara, či by mu tieto igelitové vrecia nevenoval. Venoval mu ich.

Pán učiteľ popoludní zobral vrecia aj nás na svah. Do každého igelitového vrecia vložil štyroch žiakov a spustil dole svahom. To vám bola rýchlosť a potom hladké pristátie. Obrovská radosť medzi nami zavládla. Aj turistom sa to páčilo, ale nepridali sa k nám. Asi mali už staršie kosti. Iba jeden problém sme mali. Keď máme sánky - sánkujeme sa. Keď máme lyže - lyžujeme sa. Keď máme igelitové vrecia - igelitujeme sa ? Ak je to tak, tak to bola práma igelitovačka, na ktorú dlho nezabudneme.

Patrícia Mazurová (12 let, ZŠI Levoča)

Klavírista

Pondelok až piatok
pre mňa nie je sviatok.
Klavír v mysli mám,
aj keď naň nehrám.

Pod sem klavír, kamarát,
spočítam ti zuby rád.
Nebudeš sa posmievat',
iba pekne, čisto hrať.

Ihneď volkmén vypnem,
ku klavíru sadnem.
Rýchlo, klavír! Začnem hrať
a z krku to budem mať.

Nebudeš ty, kamarát
zuby na mňa vyškierať.
Pobehám ti po nich hneď
a počkám na odpoveď.

Počujete? Krásne rečie.
Ako Dunaj hudba tečie.
Oplatí sa na ňom hrať,
všetkým radosť rozdávať.

1998

Z LITERÁRNÍ TVORBY ZRAKOVĚ POSTIŽENÝCH DĚTÍ:

Ondrej Karas (13 rokov)

Každý rok je Silvester

Všetci sa tešíme na Silvestra. Na posledný deň v roku. Aj preto, že je veselý hlavne pre tých, ktorí naň mysleli po celý rok.

Áno, uhádli ste správne. Celý rok, teda od 1. januára musíme myslieť na to, že na Silvestra budeme bilancovať náš celý rok. V takom roku si môžeme naplánovať rôzne dni. Napríklad cestovateľské dni. To sú dni, keď cestujeme vlakom, autobusom, trolejbusom a električkou. Motoristické dni sú také, keď cestujeme vlastným autom alebo taxíkom. Niektorí si naplánujú aj námornícké dni. To sú také, keď trávime dovolenku na lodi. Zaujímavé sú kúpacie dni. To sú také dni, keď sa kúpeme doma alebo v mori. Sú aj veselé dni. Napríklad narodeniny a meniny. Hlavne pre tých, ktorí majú meniny a narodeniny. Pre ostatných môžu byť žgrolžské alebo sponzorské. Sú aj zlé dni. Dostať bitku od rodičov, nemať ani deravý groš a pod. Smutné dni sú vtedy, keď dostaneme injekciu, alebo nám vyoperujú slepé črevo, uštipnú nás včely do jazyka, alebo nám vytrhnú zub. Náročný deň je vtedy, keď sa niekto narodí. Smrteľné dni sú tiež nepríjemné. Hlavne vtedy, keď pri mrtvole je živý človek. Obyčajné dni sú tiež potrebné ako je potrebná voda. Sú ľudia, ktorí majú svoje neobyčajné dni. Napríklad kozmonauti majú vesmírne dni. My ostatní môžeme mať napríklad televízne dni. To sú také dni, keď jeme a pozeráme celý deň na televízor. My sme tiež tak trochu kozmonauti. Máme dni, ktoré nemôže mať každý. Tmavomodré, brnianské. Na ne sa veľmi tešíme a keď na Silvestra hodnotíme rok, nikdy nám nechýbajú.

Slávka Matlová (13 rokov)

Pokušenie

Dostali sme do triedy nový klavír. Dali sme ho do ľavého kúta triedy. To je dôstojné miesto. Doteraz tam nič nebolo. Teraz je tam klavír. Keď ho ladič naladil, naladil aj nás. Odvtedy klavír nemá pokoja počas každej prestávky. Keď je veľká prestávka, lebo my desiatujeme, on odpočíva. Klavír máme veľmi radi. Pomáha nám krajšie spievať, vymýšľa s nami nové pesničky a pripomína nám každoročné stretnutia v Brne v sále Břetislava Bakalu. Toto stretnutie je ako veľká slávnosť klavírov, spevákov, čiže dobrých ľudí. Nedá nám nemyslieť na to, že opäť sa stretneme, opäť budeme obdivovať iných a bude nám fajn.

Dostali sme do triedy nový organ. Hudobný nástroj založený na využití tlaku vzduchom, ktorý po stisnutí klávesov rozozvučí píšťaly. My sme dostali elektronický organ, bez vzduchu. Ale perfektne hrá. Inakšie, ako klavír v ľavom kúte. Organ sme dali do pravého kúta. Tiež bol voľný. V tom kúte pred niekoľkými rokmi stáli neposlušní žiaci. Dnes takých nemáme. Dnes už v triede nemáme ani voľné kúty. Všetky sú obsadené. Dobrými a osožnými vecami.

Nastal problém. Ktorý hudobný nástroj využívať. Nechceli sme si ani klavír ani organ znepriateliť. Povedali sme si, že keď budeme myslieť na Tmavomodrý festival, budeme využívať klavír. Keď nebudeme myslieť na Tmavomodrý festival, budeme hrať na organe. Zvíťazil klavír. Ved' nás opäť pozvali na Tmavomodrý festival do Brna.

Martin Svátek (SOU Krč)

Dárek pod stromčkem

To ticho!

Ano, to ticho pluje místností a ty sedíš u holého stromku sám a sám. Párek zpěvavých ptáčků by ti rád zapěl svou novou píseň, ale ty uši máš zavřený, ty vnímáš jen to ticho.

Stesk!

Ano, ten prokletý stesk ti lepí med kolem úst a ty jím jsi přesycen
a nemůžeš mluvit slova jediného.

Pořád jen myslíš na něco!

Ano, ty si zkoušíš vsugerovat, že v pohodě budeš a že Ježíšek už
tluče.

Otvíráš uši!

Ano, tys je otevřel a slyšíš zvláštní vlnění, jako kdyby záclony
počaly se klepat zimou.

Ne, to jen někdo klepe,

někdo chce ti snad i popřát šťastného roku.

Jdi!

Ano, ty musíš vstát a jít otevřít.

Tvá mysl!

Ano, tvá mysl pomalu rozjasňuje se a ty běžíš ke klice ošlehané mrazivým studem a tiskneš ji a
otvíráš.

Stesk padá.

Ano, všechno je pryč.

Tvá láska protrhává tu šed' a ty smát by ses chtěl.

Její ledová ústa chtějí hovořit,

ty však gestem ukazuješ, že ticho nyní musí být.

Ježíšek vkradl se do pokoje,

ano, stromeček a jeho záře jej přivolaly.

Usedá na špici stromku a pozoruje tě,

jak vítáš svůj dárek vánoční.

Její ústa mluvit nemohou, neboť zaslepeny úžasem jsou,

avšak očka nahnědlá a vlas nazrzlý spolu soupeří, kdo dříve doběhne
k Ježíškovi.

A Ježíš?

Ten drbaje se ve svých vousech,

rozmyšlí, co těm dvěma do sebe zavěšeným nadělí.

Ani se mu nechce odejít z té jizby plné lásky a neslyšitelného ryku
radostného,

ale malé děti jej jistě čekají,

proto poslal těm dvěma ještě kornout se štěstím,

lžičku čisté lásky a skleněnou číši šťastné a nádherné a úžasně
láskyplné pohody.

Martin Svátek

V té písni je vše:

Jako malé děťátko tu stojím před tebou a chtěl bych si hrát,

v krásném rozpoložení lásky ukázat bych ti chtěl, že při tvém srdci

chci teď a navždy stát,

v tom hlase plném lásky a náklonnosti čtu si tvou lásku,

protože milovat jen tebe tou nejsilnější krásou je jako, když z nebe chceš sejmut malou hvězdičku.

Kdybys mou slzou býti měla,

já nikdy bych neplakal, abych tě neztratil.

Kdybys byla mým snem ve spánku,

už bych se nikdy probudit nechtěl, aby sen neupadl díky realitě.

Ty jsi totiž krásný můj sen, který se vyplnil,

ale já ještě jednu věc říct ti musím a jen k bohu se modlím, abych už tě nikdy neztratil.

Jestli miluješ bohatství, tak nemiluj mě,

protože je mnoho těch, jenž oplývají větším bohatstvím, než já.

Jestli miluješ krásu, tak nemiluj mě,

protože je mnoho krásnějších kluků, než já jsem.

Ale jestli miluješ lásku, tak miluj mě,

protože moje láska k tobě je nejčistší a protože nic se nemůže rovnat tomu, jak právě já tě moc miluju.

V tobě vidím všechny krásné věci, jež nikdy jsem neviděl,
nad tebou přemýšlím minutou každíčkou, jak ještě nad nikým jsem
nepřemýšlel,
ty jsi jako sladký sen, při kterém spánků se dotýkám, jestli
nesním.
Jako krásná rozkvétající květina jsi, která se usmívá, když já
zrovna přicházím.
Jsi jako malé jablíčko, které zčervená, když říkám, že miluju,
jako malý obláček na nebi jsi, který ke mně vždy přichází a říká ta
samá, ale krásná dvě slovíčka:
miluji tě.

Martin Svátek
Anděl

Při tobě chtěl bych stát,
a ty utíkáš snad,
už nechci se tě ptát,
nemůžu jíst ani spát,
tak nenech mě tu stát.
Ty očka zavíráš,
a mě snad nevnímáš.
Možná je to lepší,
obava je menší,
snad to bude snazší.

Refren:

Já chtěl bych být tvůj den,
Já chtěl bych být tvůj sen,
chtěl bych být tvůj anděl,
slova jsou jediný, co bych měl,
abych ti mohl říct,
že tě mám rád, chci tě mít,
ve svém srdci, ne,
já nechci už snít.

Sloka 2:

A teď se probouzíš,
krásně se rozhlížíš,
divíš se, že tu stojím já,
říkáš, že nemůžeš být má,
v srdci tě nosím dál.
Ty jsi to všechno, co jsem chtěl,
tebe jsem hladit chvíli směl,
v tvém doteku jsem se ztrácel,
tvou hvězdu na nebi vyhlížel,
kdybych aspoň tvůj hlas neslyšel.

Refren:

Mezihra:

Ve svém spánku,
snažím se říct, jak rád tě mám,
však víš můj andílku,
v tobě objevuji to, co neznám.
Tak ještě chvíličku,
ještě chvíli prosím nech mě snít,
o tom, že jsme spolu,
že zase v náručí tě můžu mít,
s tebou být.

Sloka 3:

Padá hvězda, něco si přeje,

po mňa se teď neohlížej,
jenom abys byla šťastná
víš, teď, když jsem tu já,
ne, nebuď nikdy smutná.
Vždyť láska víš, jak tě mám rád, jak se snažím tvý vlasy počítat,
my se přece musíme smát.

1999

Z LITERÁRNÍ TVORBY

Eva Kaletová
(3. ročník ZŠI Levoča)
O stratenej čiapke

Bol raz jeden deduško, ktorý dostal od babky peknú, novú čiapku. Raz babičke povedal: "Idem na poľovačku, dobre opatruj naše chalúpku."

Deduško sa pobral na poľovačku s novou čiapkou. Na poľovačke mu čiapka spadla z hlavy a odkotúľala sa. Keď deduško zistil, že stratil čiapku, vrátil sa nespokojný domov.

"Prečo si taký nespokojný?" spytovala sa babička.

"Lebo sa mi stratila moja pekná čiapka."

"Kúpim ti novú."

Deduško nevedel, čo má od zlosti robiť. Nakonies poprosil babku:

"Uvar mi dobrú večeru!"

"Dobre," povedala babka.

Deduškovi večera veľmi chutila. Potom sa vybral hľadať čiapku. Hľadal, ale nič nenašiel. Pri lese stretol myšku Hryzku.

"Héj, myška! Nevieš, kde mám svoju stratenú čiapku?"

"Neviem, deduško, môj. Ale dám ti dobrú radu. Choď sa opýtať líšky. Ona všetko vie."

Tak sa milý deduško pobral ďalej, až stretol líštičku Kmotričku.

"Líštička Kmotrička, nevieš mi poradiť, kde mám svoju stratenú čiapku?"

"Neviem, deduško môj. Ale dám ti dobrú radu. Choď sa opýtať kohúta. On všetko vie. On ti poradí."

Nuž milý, smutný deduško šiel ďalej. Až prišiel ku kohútovi.

"Kohútik môj dobrý, nevieš, kde mám svoju stratenú čiapku??"

"Viem. Máš ju v mojej chalúpke. Len poď so mnou, ja ti ju ukážem. Našiel som ju pri veľkej borovici."

Deduško sa potešil, že čiapku konečne našiel. Poďakoval sa kohútovi a veselo sa pobral domov.

"Vari si ju našiel, deduško?" vítala ho babička.

"Našiel babička, našiel. Len sa už nestrachuj. Už si dám na ňu veľký pozor!"

A tak si deduško s babičkou ďalej spokojene nažívali.

František Pisarčík (4. roč. ZŠI Levoča)
Naša trieda

Naša trieda taká je,
vždy sa v nej niečo zomelie.
Keď sa chlapci pobijú
dievčata hneď žalujú.

Potom máme ťažkú prácu,
keď sa priznať musíme,
ale pani učiteľka,
vždycky na nás dobrá je.

Miroslav Marcinko (4. roč. ZŠI Levoča)

Naša trieda

Naša trieda celá,
býva vždy veselá.
Naša veľká trieda,
ako biela krieda.

V našej triede udeje sa hocičo,
žiaci naučia sa všeličo.
Naša pani učiteľka veľa toho vie,
na všetko nám odpovie.

My ju všetci radi máme,
na konci roka jej kvety dáme.

Monika Kustrová (5. roč. ZŠI Levoča)
Prvýkrát na Tmavomodrom festivale

Keď som prišla do školy pre slabozrakých do Levoče, bola som už tretiačka. Predtým som chodila do školy doma, ale tam ma každý bil. V Levoči som si našla kamarátky a začala som chodiť aj do spevackého zboru.

V zbere se každý tešil na máj, kedy sa pôjde do Brna na Tmavomodrý festival. Nevedela som presne, čo to je, ale tešila som sa tiež. Lenže presne v tom istom čase ako festival bolo v Levoči aj prvé sväté prijímanie, a preto som nakoniec nemohla ísť. Dúfala som, že sa mi to podarí na ďalší rok.

Lenže ďalší rok som týždeň pred festivalom ochorela. Smutne som ležala doma a myslela na svojich kamarátov, ktorí pôjdu do Brna bezo mňa. Vtom prišla ku mne mamička a povedala mi, že volali zo školy. Vraj, keď už nie som tak veľmi chorá, prídu pre mňa do Liptovského Mikuláša a môžem ísť s nimi. Veľmi som sa potešila a hneď som sa začala chystať.

V Brne sa mi páčilo úplne všetko. Aj ubytovanie aj vystúpenie aj výlet. S niektorými účinkujúcimi z iných zborov sme sa aj spriatelili. Len škoda, že sme tam boli iba štyri dni. Nikomu sa nechcelo odísť domov. Už teraz sa tešíme na budúci rok. Dúfam, že budem zdravá.

Ferko Pisarčík (5. roč. ZŠI Levoča)
Čo ma veľmi poznačilo

Stalo sa to, keď som bol ešte malý. Vybrali sme sa s rodičmi do lesa na prechádzku. Prišli sme na lúku a mne sa tam tak páčilo, že som odbehol ďalej od rodičov. Práve som pozoroval slimáka, keď sa na mňa odkiaľsi vyrútil veľký pes - vlčiak. Štekal na mňa a chcel ma uhryznúť do nohy. Veľmi som sa bál. Vtom už prišli moji rodičia aj s majiteľom toho psa a zachránili ma. Ešte dlho som sa triasol od strachu.

Od vtedy sa bojím psov a keď môžem, vyhnem sa im.

Marek Kubačka (5. roč. ZŠI Levoča)
Prírastok do rodiny

Jedného dňa sme sa vybrali k tete. Mamka mi povedala, že teta má pre nás prekvapenie, ale ja som si vôbec nevedel predstaviť, čo by to mohlo byť.

Teta nám oznámila, že sa mne a môjmu bratovi narodila sesternica. Volá sa Zuzka. Potešili sme sa, že budeme mať novú kamarátku.

Zuzka bola veľmi malá. Stále len plakala a plakala. Raz chcela piť, inokedy ju bolelo treba prebaliť. Videli sme, že je s ňou veľa roboty, ako s každým malým dieťaťom. Napriek tomu sme boli všetci radi, že máme nový prírastok do rodiny. Želám Zuzke, aby rýchlo vyrástla, že sa s ňou budeme môcť hrať.

Zuzana Kamenská (5. roč. ZŠI Levoča)
Ako som sa zoznámila s Jankou

Bol horúci prázdninový deň. Vybrala som sa s rodičmi na kúpalisko. Bolo mi trochu ľúto, že nemám súrodenca, lebo rodičia si šli zaplávať a ja som sedela sama pri kraji bazéna.

Zrazu sa ku mne prihovoriло nejaké dievča. Povedala, že sa volá Janka Katreňáková a býva na našej ulici. Spýtala sa, či by som sa s ňou nechcela zahrať. Privolila som, tak sme sa zahrali s loptou a potom sme sa šli prejsť.

Od toho dňa mám novú kamarátku. Už som ju aj dvakrát bola navštíviť. Raz ma pozvala len tak na návštevu a druhý raz na oslavu svojich narodenín.

Slavomíra Matlová (8.roč ZŠI Levoča)

Hudobný život

Hudba ma bavila už v predškolskom veku. Veľmi rada som hrala na klavíri. Sama som síce klavír doma nemala, ale mal ho môj dedko a má ho dodnes. Vždy, keď som k nemu prišla, nedalo mi, aby som si nezahrála, aj keď som hrala veľmi falošne a nevedela som ani jednu pesničku poriadne zahrať. K tomu som pridala spev, ktorý ma dodnes neopustil. Vtedy sa mi páčili detské a ľudové pesničky, neskôr som spievala hocičo, čo ma napadlo.

V prvej triede som už začala vymýšľať texty na melódie, ktoré sa mi páčili. Niektoré sa nerýmovali, ale rytmus mali.

V druhom ročníku som začala skladať aj prvé melódie, ale neboli to pôvodné skladby. V tom istom roku som sa začala učiť hrať na klavír. Popri povinných cvičeniach som najradšej hrala to, čo mi prišlo na rozum. Začala som sa nahrávať na kazety. A vtedy som začala byť k sebe prísna. Oplatilo sa to.

Od tretej triedy stále chodím do speváckeho zboru. Často chodíme vystupovať. Medzi jednotlivými pesničkami sem-tam zahrám aj na klavíri a ľuďom sa to páči.

V mojom hudobnom živote mám aj výročia. To sú tri dni v roku, kedy je hudobný sviatok. Ten sviatok sa volá Tmavomodrý festival. Na ňom mám možnosť počuť spievať iných a to je dobré. Lebo vždy po festivale som k sebe prísnejšia. To mi pomáha skvalitňovať svoj hudobný život, ktorý by mal pokračovať štúdiom na konzervatóriu.

Blahoželám ti, Tmavomodrý festival. Ži a rob radosť ešte dlhé roky!

Michal Herceg (1. roč. Gymnázium Levoča)

Tmavomodrá desiata

Okno na mojej izbe býva takmer vždy dokorán otvorené. Inak to nie je ani dnes, aj keď vonku je chladno a sychravo. Preberám prstami po čiernobielej klaviatúre. Tóny se nástoživo ohlášajú, akoby mi niečo chceli povedať. Spočiatku mi ich reč nedáva nijaký zmysel, ale stačí sa lepšie započúvať a klavír sám vyjadří moje myšlienky. Z chaotických akordov sa ticho vynára dobre známa melódia. Myslím, že sa mi už nikdy nevymaže z pamäti. Nehrávam ju často, ale dnes mi nevdojak prišla na um. Blíži sa totiž deň, keď sa v metropole Moravy zhromaždia nevidiaci a slabozrakí účinkujúci a ostatní milovníci spevu a hudby z Česka, Poľska, Nemecka a Slovenska, aby svojou účasťou na Tmavomodrom festivale potešili svoje i srdcia prítomných divákov.

Tento rok se uskutoční jubilejný desiaty ročník. Ak poviem, že sa už nemôžem dočkať tohoročného Tmavomodrého festivalu, budem iste hovoriť za viacerých. Niektorí z nás Tmavomodrým festivalom žijú po celý rok. Azda najvýraznejším príkladom nadšenia pre toto podujatie je naša spolužiačka a kamarátka Mirka Genská, ktorá na melódie známych populárnych piesní zložila niekoľko textov s námetom Tmavomodrého festivalu. Kto vie, možno na niektorom z ďalších ročníkov už bude existovať album s týmito piesňami ...

Tmavomodrý festival je predovšetkým ukážkou tvorivosti mladých zrakovo postihnutých a ja som vždy zvedavý na výkony iných zborov, ale i jednotlivcov a v duchu si ich porovnávam. Kto bol lepší? My, alebo ... Na Tmavomodrom festivale ma každoročne zaujme aj pestrý program, ktorý pre účastníkov pripravujú organizátori. Každý rok nás prekvapia niečím novým a zaujímavým. Verím, že to bude tak aj tento rok.

Hubert Vaněk (Dědina)

Putování po poušti

Sluncem rozpálená obloha a zem,

zřím v propasti bludů, strasti sten,
jakýsi symbol z nicoty, dál mě zve,
do kruhů z květin, souzněných jak ve tmě

Život mě dobíjí ranami osudu,
kolikrát ještě vzepřu se mu,
kolikrát budu šeptat sladká vyznání,
co tmu od brány světél zahání.

Vyprahnut žízní, dlouhou cestou plazím se dál,
písek mi padá do očí, tma barevná,
na kolenou klečím, prosím o pomoc,
svým zrakem do tebe se vpíjím -
ach ta něha vysněná.

Z posledních sil, zvedám ruce své,
vstříc pálicímu kotouči, co tolik sužuje,
jen kapka vody na vyprahlé rty,
jen jedna mě probudí,
poslední tichý sten vše odsoudí.

Jemný prach do očí mi stoupá,
zaslepen prázdnotou kol sebe,
království pouští, rozestřelo svůj háv,
písek padá snad i nebe.

Z té tmy vystoupila náhle, úsvit jak drahokam,
něžná hra světla - tmavých zřítelnic,
tvář s krásou souzněná, vonící dálkou,
mi běží v ústrety letem bez hranic.

Z tmavých vlasů jak černý samet
v copánky havraních křídel spletených,
postava nymfy v záři pálicích paprsků
mi ruku podává z představ vysněných.

Cítím, jak se blíží ta bytost nádherná,
jak podává mi číši nektaru, polibků svých,
život mnou prostoupil, prozářil tmu,
to všechno chci si vzít z dlaní tvých.

Objímám ten sen, vpíjím se do jejích rtů,
hladím tu něhu, cit, lásku a bolest umlká,
šťěstím nasycen, pláči v klíně představ,
ty blude, prosím, zastav se, zastav.

Ztracen v údolí lásky, tápu až k prameni čirých vod,
prsty svírám tvoji dlaň, vonící sladkou něhou,
objímám tě celou, nepustím už nikdy,
líbám tě a láska vrací mi své veliké křivdy.

Extáze těl za zpěvu Sirén,
co odolat nelze té svůdné, vábívé nádheře,
v proudu kadeří navždy ztracený bloudím,
držet tě stále, hladit a milovat tě toužím.

Neodcházej, neutíkej přede mnou, volám ti vstříc,
představa odchází, bol můj bez hranic,

tak krásná jsi byla, láska v písku zavátá,
plazím se dál, osud mi nedopřál zase nic.

V dáli oáza svým klidem stromoví svítí,
v ní pramen chladivé, čiré vody,
vrhám se v jeho obětí a náruč,
nad hlavou voní rajske, opojné plody.

Našel jsem oázu v poušti bédování,
přízrak ženy krásné mě zachránil,
stále vpíjím její podobu jak obraz,
jak jenom sen svůj bych naplnil.

Kapka vody stačí na vyprahlé rty,
polibek ten mě navždy omámil,
hledám tě dál v poušti ztracenou,
držím stále tvoji dlaň - představu vysněnou.

Prosím, vrať se, nabídni mi svoje rty,
ať cítím zase tvůj teplý dech,
ať slunce proniká do očí mých,
ať vše zaženu, ze jha vypřáhnou tmu a spěch.

Jaký to sen, utkán z černých korálků,
nitky kraje, co tvoří tu nádheru,
tanec víl za bledého měsíčního svitu,
to vše ztrácí se ve zlata třpytu.

Tvé tělo slilo se v jeden poslední vzdech,
tvůj klín poduškou mých očí a slz,
most přes řeku nicoty a věcí zlých,
to vše psáno z myšlenek mých.

Jako dětské skládanky, co tvarem, barvou hýří,
chci sesbírat myšlenky, zmateně hlavou víří,
vzpomínky mé bláznivé se slily v ten kruh jediný,
za vše může tíseň, osud zmýlený.

Proč se nevracíš, proč neodpovídáš,
proč jsi odešla, proč světlo zhasínáš,
kde jsi, hledám tě, dívku ztracenou,
proč jsi pořád za tou tmavou oponou.

Chci ruce rozpřáhnout a objímat tě,
celou tě opásat železnými lásky kruhy,
celou tě v kobercích trav milovat až k únavě,
celou tě postavit na most z duhy.

Sžírán nicotou, prázdnotou duše,
na cestě z kamení narážím do železných vrat,
za tou stěnou jsi Ty - vzdálená,
zbývá mi únava z marného boje - jsi ztracená.

Klesám a obličej mi bahno špiní,
tápu v realitě - zoufalcův vzlyk,
marnost je marnost, zbytečné je snít,
to vím a toužím si tvoje ústa vzít.

Jak pronikám do světa, stvořeného tebou,
jak se tě беру, strhnu v souboj milostný,
jak po těžkém dni, ztracen usínám-
nic jenom tebe, nic už nevnímám.

Oblouzněn jsem a nic nevím,
jen běh zurčících vod v tichu přijímám,
jen růže vonící je můj spásný prám,
život je bolest jen a patří černým tmám.

Prosím, dej mi odpověď, proč mlčíš,
proč tak tichá jsi, proč mě nevnímáš, mluv,
mluv, řekni něco již,
sejmi ze mě těžký osud, života kříž.

Nový den

Zvedáš se a vstáváš každý den,
odhrneš záclonu snů ze tvých očí spadne noc,
noc dlouhá se svou tmou odchází,
tu prázdnotu svítání nahradí.

Nový den otvírá se ránem,
kdy dech paprsků tebou proniká,
zahřeje teplem svým něžným obětím.

Ranní rosa padá do květů voňavých,
co se rozpínají slunci vstříc jako ptáci,
ráno budí zem voňavou
v oparu mlhu stříbrnou.

Ráno další ráno se probouzí,
jaký je Tvůj den, Pane můj, řekni nám,
další díl žití čas nám ubírá,
minulost pomalu usíná.

Masky

Ponořen v čase, bloudím světem bez hranic,
v dálce ztracen sám a sám,
na hradbu nepochopen stále narážím,
nepatřím již snad, černým tmám?

Tápu v realitě, nenacházím odpověď,
všichni kol tak tajemni jsou.
jaký mám být, jakého mě chceš,
když úsměvem svým mě do ráje zveš.

Vše jako sen podivný zdá se mi,
že život mezi prsty stále mi protéká,
proč nikdo nechápe, jaký jsem,
že láska ode mne v dálku odlétla.

Jaký to svět pln přetvářky a tajemství,
jáci to lidé na něm jsou,
v maskách chodí, upřímnost neznají,
jak poznat mám jejich pravou tvář,

jak poznat mám, co vlastně hledají.

Hledat lásku, že má mě někdo rád,
jak otevřít srdce mám, když kolem je jen hlad,
jak najít cestu k ženě, která tajemstvím se stává
a zdáli s úsměvem podivným mi mává.

Konec cesty

Když procítám a sen již odchází,
den se jítrem naplní,
modré zvony bijí na poplach,
ve tmě končí dlouhé hledání.

Mé kroky vedou tou dálavou,
jak osud chce mě nést,
jdou sám spřízněn se sebou,
květy v náručí mě chtějí nést.

Cesta vede stezkou, kudy nikdo nechodí,
naplněn touhou kráčím dál,
v tom tichu na břehu stojím
a snům bych se jen smál.

Kudy jít, ta cesta tady končí,
ten břeh je konec pouti mé,
jen ty mě vedeš mocí svou,
ty dálky mě zase někam zvou.

Kroky, co nikam nevedou,
přes poušť mě nese ruka tvá,
tichá hra světél dálkou svítí,
zapomněl jsem na všechna slova zlá.

Sen

První, co jsem našel, to byl sen,
v ústrety jemu věžím v náručí,
nalézám tichý, klidný den,
co svitu světél poroučí.

Nástrahy bludných kruhů bez hranic,
co kořeny svými protínají prázdnotu,
branou prochází svítání,
ze jha vypřáhnout tmu a nicotu.

R: Na mostě z duhy se lesknou oči tvé,
v hermelín oblohy oděný jsi král,
to není sen, to jsou myšlenky,
co směr jim někdo dal.

Tichý to sen dálkou provoněn,
před zrakem letí, jak sluneční kruh,
vzpíná se příboj jisker svítících, to moře představ splácí dluh.

V komnatě zrcadel navěky uzavřen,
kde zvuky zvonů rozčeří hladinu,
průzračné kruhy, co letí pryč,

mě budí v ranní hodinu.

Poznání

Sen se slévá z očí mých
a hudba krásná tu tichem zní,
modrý svět rozestřel svůj háv,
ve světle jasném nových dní.

Cesta daleká mě dovedla až sem
do ráje z perel je utkaná,
proč šel jsem tudy nevím,
o poznání a kráse stále sním.

Starý svět zmizel v dálavách,
končí už smutné hledání,
světla branou tiše procházím,
slzy z očí mi bere poznání.
Zpět se už ani nedívám,
mizí v dálce divný to klam,
našel jsem touhu, lásky dar,
vím, Pane, že dávno tebe znám.

Tvář za branou

Zavátá minulost vzpomínky létají,
hledání v samotě tichých dní,
život ubíhá cestou z kamení,
o setkání s tebou jen sní.

Klidná je hladina mořských cest,
v prázdnotě ostrovů ztracených,
dálkou tou mě budeš vést,
až k bráně světů vzdálených.

R: Tvář tvou nacházím za branou,
jak dlouho jsem k ní šel,
z velké dálky přicházím,
kolikrát vrátit jsem se chtěl.

Ted' stojím tu a zpívám,
jak slunce kreslí bledý svit,
láska, co pomalu procitá,
říká, tvou ruku mohu vzít.

Bloudění končí, když oči otvírám,
v podivném kruhu bez návratů,
když narážím do stěn z nicoty,
život mi přišívá zas další záplaty.
... 10. 8. 1997

Dovolíš mi, abych napsal báseň o Tobě,
o Tvých očích, rtech a vlasech, ústech jako z medu,
když vnímám obraz Tvůj a sním,
Tvá dlaň a úsměv říká mi, že smím.

Na polích pšenice dozrává jak Tvoje vlasy

a oči hlubiny propastí, kde ztrácím se jak v tmách,
topím se v těch hloubkách - záchrany není,
vše v kruhu bludném je, jak v podivných to hrách.

Dovolíš mi, abych napsal, co uvnitř cítím,
abych vzal tvář tvou do dlaní,
abych našel, po čem dlouho toužím,
abych prožil krásné to jitřní svítání.

Zvuk fléten tříští se o hradby nového dne,
když sen krásný o Tobě se mi zdá,
když něha vykreslí v šerozlatu měsíční svit
a já chci si Tvoje něžná ústa vzít.

V tom snu jsi zrozená z kraje luny
a světlo odráží se od čirých vod,
šat Tvůj paprsky měsíce je prozářen,
tančíš na pasece z dýmánek, les je zlatem osázen.

Jsi královna vil s rounem zlatých vlasů,
medová a tajuplná hudba tu tichem zní,
Tvé družky křepčí ve víru divokého tance,
až k smrti utančí zajatého milence.

Z pavoučích sítí a babího léta jemný je Tvůj šat,
prosvícen a souzněn v siluety krásných vil,
hedvábí a brokát, královský hermelín,
oděna jsi také v něj a jemný stín.

Tancem opojen zajatý milenec padá do koberců trav,
navždy ztracen v zajetí křepčících bytostí,
nevnímá už nic, jen hvězdy před očima má,
navždy ztracen pohltí jej bezedná tma.

Bosé nohy se travin dotýkají
a bledý přísvit budoucího dne,
umlkla hudba, končí křepčení přízraků,
leží zde oběť - skončíš už ty divný sne?

Jak točili s ním, líbali jej a milovali,
z nádherných tváří, těl a jejich úsměvů,
hlavu mu zcela láskou pomotali,
a pak jen dlouho, dlouho tancovali.

Utančíš mě? - strhneš ve vír sladkých bludů? -
vše ať se točí v podivném to kruhu,
víly ať křepčí kolem nás,
ať milování a láska obejmě mě zas.

Jsem jak omámen opojnou medovinou,
všude vidím Tvoji krásnou tvář,
sním o Tobě a vyznáních něžných a sladkých,
když s Tebou jsem, odvahu sbírám z chviliek krátkých.

2000

Z LITERÁRNÍ TVORBY

Adriana Hronová

(Dědina)

Panade - třináctá planeta

Když jsme si v pátek povídali se Zdendou Červinkou o planetách a hvězdách, nějakým způsobem jsme se objevili na nějaké úplně jiné planetě podobné Zemi. Neměli jsme ani raketu, tak ani nevím, jak jsme se tam dostali. Způsobily to asi temné síly, které kolem nás pořád krouží. Po dlouhém prozkoumání jsme se Zdendou usoudili, že tam není žádný život. Byla tam jen voda, ani žádné rostliny jsme neviděli. Ale moc jsme se divili, že tam byl krásný čistý vzduch. Jak jsme se tak procházeli po okolí planety, spatřili jsme malá zvířátka podobná měkkýšům. Když jsme se s nimi pozdravili, povídali jsme si o jejich planetě a životě na ní. "Aha, tak tady je přece trochu jiný život než na planetě Zemi," říkali jsme si se Zdendou.

"To je pravda," řekli měkkýši.

"A jak to tu vypadá dál?" zeptala jsem se.

"Jsou tu aspoň nějaké malé vesničky?" zeptal se Zdenda.

"Ano jsou." Odpověděl nám jeden měkkýš. "Zítra zrovna půjdem do jedné takové vesničky na oběd."

"Máme tam moc dobré známé. Jestli chcete, můžete jít s námi. Aspoň se jeden druhému představíte."

"Jé! Já už jsem moc zvědavá."

"A já také," řekla jsem.

"A v kolik hodin tam máme být?" zeptali jsme se.

"Ve 32 hodin 33 minut," odpověděl jeden měkkýš.

"To je ale nějaká podivná hodina. To snad ani není možné." Řekl Zdenda.

"Vy máte asi nějak špatně nařízené hodinky. Ještě podle vašeho času na Zemi. Musíte si je dát do seřizovací opravy."

"A jak se tam dostaneme? Žádný dopravní prostředek jsme tu neviděli."

"Tady se všude chodí pěšky, tak půjdete taky. Není to vůbec daleko."

Druhý den jsme se tedy vydali na cestu. Pravda. Daleko to nebylo. Ale v opravě jsme čekali asi dvě hodiny a ještě nám řekli, že hodinky budou hotové až za měsíc.

"Tady je to ještě horší, než na Zemi," povzdechli jsme si. Nezbyvalo nám nic jiného než čekat. Na oběd jsme se ale dostavili. Čas jsme zjišťovali podle rádia, které se tam objevilo. Měsíc utekl jako voda a my jsme si přišli pro hodinky. Byli jsme mile překvapeni, že jsme neplatili ani korunu.

"Tak tohle si nechám líbit," řekl Zdenda.

V tom jsme se spolu shodli. Naši kamarádi byli ale moc sympatičtí. Jezdili jsme na výlety, koupali se, prostě měli jsme se dobře. Nevím, jak se to stalo, ale v sobotu večer jsme se objevili na Dědině.

Probudili jsme se každý na svém pokoji a přemýšleli o tom, jestli to byla pravda nebo sen.

Darinka Ondrušová

(9.roč. ZŠI Levoča)

Dvakrát meraj a raz rež

Keďže si práve teraz nespomínam na chvíľku, kedy by som sa správala nerozumne a už vôbec nie na takú, kedy by som sa správala bez zváženia budúcich následkov môjho konania, rozhodla som sa napísať vám i niekom, koho mám strašne rada a komu sa prednedávnom prihodila veľmi zvláštna vec.

Ide o môjho brata Jurka. Onedlho bude mať narodeniny a veľmi si želal, aby ako darček dostal kolieskové kročule. Aj napriek ustavičnému odhováraniu rodičov i starých rodičov, ktorí sa o neho pochopiteľne boja, neprestal naliehať a preto, keď sme sa v jeden jesenný deň vybrali na nákup do trhmi známeho mesta v Poľsku, rozhodli sa rodičia, že mu ich predsa len kúpia. Po nákupe ostatných vecí sme sa teda začali obzerať aj po kolieskových korčuľach. Už sme si takmer začali myslieť, že žiadne nekúpime, no odrazu sme zbadali stánok s korčuľami presne podľa Jurkových predstáv. Boli mu síce trochu veľké, ale to je pri takej radosť úplne zanedbateľná skutočnosť.

Spokojní s nákupom i s korčuľami sme sa teda mohli vybrať domov. Cestou sme videli prebehnúť popri nás čiernu mačku, ale neprikladala som tomu veľkú vážnosť, pretože na povere neverím. To som ešte netušila, aké prekvapenie nás doma čaká. Bolo naozaj obrovské. Totiž, keď môj brat plný radosť a nadšenia otvoril krabicu s korčuľami a išiel ich tak ako sa patrí vyskúšať, s hrôzou zistil, že obe sú na ľavú nohu. Rodičia mu právom začali vyčítať, že keby aspoň trochu rozmýšľal a bol by pár dní počkal, mohli mu ich kúpiť tu, v Levoči. Takto nemá ani krčule, ani peniaze. Cítila som sa veľmi vinná a zodpovedná, pretože počas ich rozhodovania sedom ich ovplyvňovala v Jurkov prospech. Začala som teda rozmýšľať, ako by sme mohli túto nepríjemnú situáciu, v ktorej sme sa ocitli, vyriešiť. Jediné, čo ma v tej chvíli napadlo bolo, že mamička si musí výlet zopakovať. Rodičia

sa bez váhania rozhodli, že to skúsia. Pred nami teda bolo päť dní čakania a tajného dúfania, že sa to dobre skončí. Napokon sme sa dočkali. A keď som v ten deň stretla mamičku, namiesto obvyklého pozdravu "Ahoj" som na ňu vyrukovala s otázkou: "Ako to dopadlo s korčuľami?" Veru, priznám sa, že som si poriadne vydýchla, keď som sa dopyčula, že dobre. Teraz mi už len ostáva dúfať, že Jurko na nich bude jazdiť bezpečne a že si neublíži.

Peter Tomi
(8.roč. ZŠI Levoča)
Požičané vráť

Hre na klaví sa už venujem šesť rokov. Hrám rôzne etudy a prednesy od barokových až po romantických skladateľov. Najviac ma zaujalo klasické obdobie, z ktorého som hral aj Beethovenovu Sonátu mesačného svitu. Tá skladba sa mi páči, pretože je jemná a znejú v nej všetky tóny. Raz mi môj pán učiteľ povedal, že budem hrať Sonátu mesačného svitu na súťaži.

Mal som už iba dva týždne, aby som si ju zopakoval, skvalitnil prednes, veď šlo o súťaž.

Na druhý deň prišiel za mnou Peťo, či mu nepožičiam noty Sonáty, ktorú hrám aj ja. Povedal, že on ich potrebuje, lebo na prijímacích pohovoroch, ktoré budú o mesiac to chce zahrať. Požičial som mu ich na celý víkend. Sľúbil, že mi ich v pondelok vráti. Prišiel pondelok, ale Peťo nikde niet.

Teraz čo?

Utrápenie som sa vnotil do myšlienok. Premyslel som si to, že ešte počkám. A čo, keď príde zajtra a prinesie noty. Márne som čakal. Peťo neprišiel ani v utorok, ani celý týždeň. Pre mňa to nebola najideálnejšia situácia. Dozvedel som sa, že Peťo ochorel. Neostávalo mi nič iné, iba vyčkať do budúceho pondelka. Sonátu som hral podľa sluchu. Na túto skladbu to bolo príťažké. Zvládol som to. Na súťaži som Sonátu mesačného svitu zahral bez chyby. Večer oznámili výsledky súťaže. Bol som prvý z desiatich.

Peťo prišiel do školy a priniesol aj Sonátu. Ospravedlnil sa. Rozmýšľal som: oplatí sa požičať?

Peter Tomi
(8.roč ZŠI Levoča)
Každý deň s pesničkou

Stále som si kladol otázku,
či je to sen.

Nie.

Bola to ozajstná skutočnosť.

Skúste si to predstaviť,

aké je krásne

počúvať zavčas rána

nežný spev vtákov.

Ten spev vtákov

nie je obyčajný.

Predstavuje mi slová lásky,

ktoré ma ženú vpred.

Som šťastný,

keď počúvam peknú pieseň,

ktorá je úplne o všetkom.

Či sú jej slova kladné,

či sú záporné,

aj tak ju rád počúvam.

Zahľbiť sa do jej textov chcem,

lebo každý deň s pesničkou,

je nádherný deň.

Keď sa ráno zobudím,
na tvoju pieseň myslím.

Myslím iba na ňu.
Teší ma, že opäť ju začujem.
Chcem, aby nebola taká,
ako včera.
Chcem, aby bola krajšia
ako kedykoľvek predtým.

Čakal som.
Bolo veľké ticho.
Túžil som začuť
tie slová lásky.
Neozvali sa.
Jediná vec
ma dokáže potešiť.
Slnéčné lúče,
ktoré dopadajú
cez okenný rám
kolmo na moju tvár.

Blízko sa mi zdajú
tie slova lásky,
ktoré ovplyvňujú
môj denný režim.
Nikdy nie je bez pesničky.

Aloiz Giňa
(18 let, Spec. školy Moravská Třebová)
Přátelství

Přátelství to je radost,
když se dva lidi potkají.
Vědí o sobě mnoho
a nikdy se nezdají.

Přátelství, to je láska,
láska, která trvá.
Trvá celá staletí,
dokud budeme žít.

Láska se nám neztratí,
zachová se nám v srdci.
Srdce, to je dobrá věc,
ktehou musíme mít.

Proto se lidi milujte
a buďte na sebe hodní.
Pak na tom světě budete
lásku a klid mít.

2001

Z LITERÁRNÍ TVORBY

Martin Baláž, 17 let
Speciální SŠ pro zrakově postižené, Brno

Kytarové blues

Slyším kytaru znít a s ní i smutnou píseň hrát.
Vnímám kytary zvuk a s ní i jeho blues.

Zamilován do tvých očí vzhlížím ke hvězdám,
zamilován do tvých rtů už jen vzpomínám.

Kam ty naše chvíle, kam je zavál čas,
a stopy v písku už dávno smáčel déšť

Oba dobře víme, že už nejsme malé děti,
a že si na mámu s tátou nechceme jen hrát.

Už nepiš

Dáváš mi poslední sbohem a nechceš, abych ti dál psal,
dáváš mi poslední sbohem a chceš, abych ti jej taky dal.

Psal jsem slova, která jsem na srdci měl,
psal jsem ti znova, jak rád bych tě chtěl.

Nevěřím, že už nechceš dál mé dopisy číst,
nevěřím, že už nechceš dál mé písmo znát.

Potkal jsem tě poprvé a také naposled,
z očí tvých jsem okouzlen a ze rtů omámen.
Hlas tvůj jsem už zapomněl a tvé teplo zchladil čas,
zda tě spatřil, jsem nevěděl, však pokusím se o to zas.

"citát"

Můj drahý, už ti nebudu psát, sice jsme byli jen přátelé,
však krásná slova jsi měl, dlouhé čtení, moc dlouhé čtení.

Dáváš mi poslední sbohem a nechceš, abych ti dál psal,
dáváš mi poslední sbohem, a tak jsem ti ho taky dal.

Prohraný boj

Díváš se hluboko, díváš se do propasti a přemýšlíš, jak dál,
díváš se vysoko, vysoko do nebes a přemýšlíš, proč žít dál.

Ne, život není lehký, životem se musíš bít,
ne, není třeba zemřít, umění je žít.

Vidím tvé tělo, jak mizí v hlubinách,
vidím tvou duši, jak stoupá k výšinám.

Vše jsi odhodil, odhodil v zapomnění - nechtěl jsi už žít,
tvý tělo chřadne a slzy ti osuší vítr,
ty necítíš, jak promočil tě déšť.

Neslyšíš křik havranů, kroužících nad propastí,
necítíš už ani zimu.

Okno života

Vidím okno, světlo, v něm září,
vidím lidi s úsměvem ve tváři.

Vidím okno, světlo v něm však tlumené,
vidím lidi na sebe velmi našťvané.

Vidím okno, však tma v něm vládne,
nevidím nikoho ...

Volnost

Chci být volný jako pták,
chci křídla mít,
chci si létat tak i tak
a už se nevrátit.

Chci být volný jako šelma dravá,
chci tygrem být,
má cesta bude dlouhá
a už se nevrátit.

Svůj cíl jsem našel a cestu si klikatil,
navždy jsem odešel a už se nevrátil.

2002 chybí

2003 chybí.....

2004

Loučení

Květa Balogová

Loučení je samo o sobě trochu zvláštní už tím, že má několik podob. V některých situacích se loučíme se smutkem ve tvářích a někdy dokonce i se slzami v očích. Zvláště, když odchází někdo, koho máme rádi a s kým se vídáme pravidelně půl roku, ne-li déle. Nejhorší však je, když odejde někdo, kdo už se nevrátí. Na to je jediným lékem čas a krásné vzpomínky. Útěchu nám dávají opravdoví přátelé a ti, kteří teprve na svět přijdou. Scházíme-li se s někým častěji, jako třeba jednou týdně, máme sice při loučení smutné tváře, ale úsměv na sebe nenechá dlouho čekat. Stačí si říct, že týden uteče jako voda. Někdy však může loučení přinést pravý opak. Jsme-li delší dobu v kontaktu s někým, koho příliš v lásce nemáme, pak po našem rozloučení panuje místo smutku opravdová úleva.

Přátelství

Květa Balogová

Přátelství je něco, čeho by si všichni lidé měli cenit už proto, že pravý přítel se hledá velice těžce. Já osobně už mockrát poznala přítele, který se na první pohled zdál milý a po krátké době mě zasáhlo takové množství pomluv, které bych zrovna od něj nečekala. V takové situaci není nad pravého přítele, kterému se můžeš svěřit a od kterého se rovněž dočkáš pomoci a pochopení. Ne nadarmo se povídá, že v nouzi poznáš přítele.

Láska

Květa Balogová

Láska jako taková má mnoho podob. Je krásná, ale někdy až moc křehká a trochu i bolestivá. Když se máji dva lidé opravdu rádi, pak je veliká šance, aby jejich láska byla co nejpevnější a nikdo ji nemohl jakkoli porušit. Jsou však i situace, kdy se na první pohled zdá všechno až příliš krásné a postupem času se vztah začne rozpadat a láska pomalu křehnout. Takových případů je bohužel mnoho. Buď jsou vinní rodiče nebo kamarádi, protože by také rádi a občas zklame i jeden z páru, když začne být nevěrný. Samozřejmě je i spousta jiných důvodů, ale já z vlastní zkušenosti říkám jediné: "Buďme k sobě upřímní a lásku si chraňme, neboť život bez lásky je jako růže bez trnu."